

Univerzitet Crne Gore
Odsjek Biologija
Predmet: Metodika nastave

Izvođenje toka vaspitno-obrazovnog procesa

Profesor: Dr van.prof.Danka Caković
Student: Vesna Mučalica 4/18

- ❖ **Vaspitno-obrazovni proces**
- ❖ **Tri faze:** *-preparativna (pripremna)*
-operativna (faza izvođenja)
-verifikativna (faza provjeravanja)

Preparativna (pripremna) faza

- materijalno-tehnička priprema* (npr.lab.pribor)
 - saznajna priprema* (obavijestiti učenike o tome šta će raditi i koja se tema obrađuje)
 - psihološka priprema* (aktivacija motivacije učenika)
- pripremna faza treba biti ekonomična

Operativna (faza izvođenja)

Obrađivanje novih sadržaja

Vježbanje

Ponavljanje

• Neophodni elementi za obradu biološkog vaspitno-obrazovnog sadržaja :

- **saznajni** (prosti i složeni pojmovi, analiza, sinteza, komparacija...)

- **psihološki** (asocijacija, očiglednost, intelektualni i emocionalni doživljaji, motivisanje itd.)

- **metodički** (izražavanje, predavanje, objašnjavanje, brojne nastavne metode i oblici rada...)

- **organizacioni** (podjela zadataka, davanje uputstava za samostalan rad i sl.)

• U okviru obrade novih sadržaja značajni su :

- proces usvajanja znanja

- dimenzioniranje znanja

Proces usvajanja znanja Dimenzioniranje znanja

- Primarni i sekundarni izvori znanja
- Činjenice i generalizacije

- **Ekstenzitet sadržaja** (oblik i širina podataka)
- **Intezitet sadržaja** (dubina, tj nivo do koga će učenici usvojiti određene sadržaje, odnosno znanja, umjenja i navike)
- **Struktura sadržaja** (logično sređivanje činjenica i generalizacija)

▪ Obrada vaspitno-obrazovnog sadržaja može biti **induktivna** i **deduktivna**.

- **Induktivni metod** : na osnovu pojedinosti učenici dolaze do uopštavanja i zaključivanja
- **Deduktivni metod** : nastavnik govori neki opšti sud ili zakonitost

Induktivna struktura	Deduktivna struktura
1. Sistematske grupe gljiva	1. Opšta karakteristika grupa gljiva
2. Građa talusa gljiva	2. Uloga gljiva kao razarača u prirodi i njihovo korišćenje
3. Osobine gljiva	3. Osobine gljiva
4. Uloga gljiva kao razarača u prirodi i njihovo korišćenje	4. Građa talusa gljiva
5. Opšta karakteristika grupa gljiva	5. Sistematske grupe gljiva

Operativna (faza izvođenja)

Sastavljeno od određenog broja strukturnih elemenata:

- a. Područje saznanje aktivnosti
- b. Područje praktične aktivnosti
- c. Izražajne aktivnosti
- d. Područje misaone aktivnosti

Predradnje za vježbanje: *pripremiti učenička radna mjesta, pribor, pokazivanje i izvođenje vježbe (uvodna vježbanja)*, nakon toga glavna i temeljna vježbanja.

Vježbanja dovode do vještina, a preko njih do navika.

Operativna (faza izvođenja)

Obradivanje novih sadržaja

Vježbanje

Ponavljanje

- Ponavljanjem sprečava se zaboravljanje !
- Utvrdjivanje znanja , pronalaženje dubljih i novih veza
- Trajan sistem
- Tabelarni sistem kičmenjaka

Vrste ponavljanja :

- U okviru jednog časa, na polugodištu, na kraju školske godine ...
- **Reproduktivno** (mehaničko, pasivno, formalno)
- **Produktivno** (stvaralačko, aktivno, osmišljeno, kreativno)

- Upoređivanje
- Analogija
- Sintetizovanje

Verifikativna faza nastavnog procesa

- Provjeravanje ostvarenja obrazovnih, funkcionalnih i vaspitnih zadataka
- Evidentiranje količine i kvaliteta učeničkih znanja, vještina, navika...
- Prema tehnici izvođenja:
 - **usmeno** (neekonomičnost, subjektivnost)
 - **pisano** (školski pisani radovi, zadaci objektivnog tipa)
 - **praktično provjeravanje** (laboratorijske i druge vježbe)

Onaj ko se usudi da podučava, nikada ne smije prestati da uči.

John Cotton Dana

Hvala na paznji !

Literatura :

- Dr Milan Žderić, Prof. Dr Slobodan Radonjić- Metodika nastave biologije, (219 – 226)

<https://samoobrazovanje.rs/20-mudrih-misli-o-obrazovanju/>

https://www.f.bg.ac.rs/files/centar_za_obrazovanje_nastavnika/MASTS_brosura.pdf

